

Etyka lekarska z elementami filozofii

1. METRYCZKA	
Rok akademicki	2023/2024
Wydział	Lekarsko-Stomatologiczny
Kierunek studiów	Lekarsko-dentystyczny
Dyscyplina wiodąca	Nauki medyczne
Profil studiów	Praktyczny
Poziom kształcenia	Jednolite magisterskie
Forma studiów	Stacjonarne
Typ modułu/przedmiotu	Fakultatywny, obowiązkowy
Forma weryfikacji efektów uczenia się	Zaliczenie

Jednostka/jednostki prowadząca/e	Studium Etyki Lekarskiej i Historii Medycyny ul. Litewska 14a 00-581 Warszawa
Kierownik jednostki/kierownicy jednostek	prof. dr hab. n. med. Tomasz Pasierski
Koordynator przedmiotu	prof. dr hab. n. med. Tomasz Pasierski (tomasz.pasierski@wum.edu.pl)
Osoba odpowiedzialna za sylabus	Krzysztof Krysa (krzysztof.krysa@wum.edu.pl)
Prowadzący zajęcia	prof. dr hab. n. med. Tomasz Pasierski lek. Krzysztof Krysa

2. INFORMACJE PODSTAWOWE			
Rok i semestr studiów	I rok, II semestr	Liczba punktów ECTS	2,00
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ		Liczba godzin	Kalkulacja punktów ECTS
Godziny kontaktowe z nauczycielem akademickim			
wykład (W)		20	0,8
seminarium (S)		20	0,8
ćwiczenia (C)		0	
e-learning (e-L)		0	
zajęcia praktyczne (ZP)		0	
praktyka zawodowa (PZ)		0	
Samodzielna praca studenta			

Przygotowanie do zajęć i zaliczeń	20	0,4
-----------------------------------	----	-----

3. CELE KSZTAŁCENIA	
C1	Zapoznanie studentów z filozoficznymi aspektami nauki, teoretyczno-filozoficznymi podstawami etyki medycznej
C2	Zapoznanie z podstawowymi pojęciami, standardami i regulacjami właściwymi dla etyki lekarskiej
C3	Docenienie etycznych aspektów medycyny dla praktyki zawodowej oraz umiejętności stosowania obowiązujących regulacji etycznych i prawnych związanych z wykonywaniem zawodu lekarza

4. STANDARD KSZTAŁCENIA – SZCZEGÓŁOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ (dotyczy kierunków regulowanych ujętych w Rozporządzeniu Ministra NiSW z 26 lipca 2019; pozostałych kierunków nie dotyczy)	
Symbol i numer efektu uczenia się zgodnie ze standardami uczenia się (zgodnie z załącznikiem do Rozporządzenia Ministra NiSW z 26 lipca 2019)	Efekty w zakresie
Wiedzy – Absolwent* zna i rozumie:	
G.W22.	zasady odpowiedzialności zawodowej lekarza dentystry (moralnej, etycznej, prawnej, materialnej i służbowej), a także obowiązki lekarza dentystry wobec pacjenta
G.W23.	problematykę błędu lekarskiego: diagnostycznego, technicznego, terapeutycznego i organizacyjnego
G.W24	zasady odpowiedzialności za naruszenie zasad wykonywania zawodu lekarza dentystry
G.W25	podstawy prawne komunikowania się w medycynie
G.W26.	prawa pacjenta
G.W27.	zasady etyki i deontologii lekarskiej, problemy etyczne współczesnej medycyny wynikające z dynamicznego rozwoju nauki i technologii biomedycznych, a także zasady etycznego postępowania lekarza dentystry
G.W28.	podstawy prawne funkcjonowania zawodów medycznych oraz samorządu zawodowego lekarzy i lekarzy dentystry w Rzeczypospolitej Polskiej

Umiejętności – Absolwent* potrafi:	
G.U23.	wskazywać podobieństwa i różnice między normami etycznymi i prawnymi;
G.U24.	stosować przepisy prawne dotyczące wykonywania zawodu lekarza dentysty;
G.U25.	wyjaśniać i stosować normy zawarte w Kodeksie Etyki Lekarskiej oraz międzynarodowe normy etyki lekarskiej

*W załącznikach do Rozporządzenia Ministra NiSW z 26 lipca 2019 wspomina się o „absolwencie”, a nie studencie

5. POZOSTAŁE EFEKTY UCZENIA SIĘ	
Numer efektu uczenia się	Efekty w zakresie
Wiedzy – Absolwent zna i rozumie:	
W1	wybrane zagadnienia epistemologii (gnoseologii)
W2	wybrane zagadnienia z filozofii nauki
W3	pojęcie terapii uporczywej/daremnej
Umiejętności – Absolwent potrafi:	
U1	rozpoznawać własne ograniczenia, dokonywać samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych, planować własną aktywność edukacyjną
Kompetencji społecznych – Absolwent jest gotów do:	
K1	ujawniania szacunku dla innych i tolerancji wobec odmiennych poglądów i priorytetów życiowych
K2	ujawniania współczucia dla cierpiących i gotowości do bezinteresownego niesienia pomocy
K3	pogłębionej refleksji moralnej i prowadzenia spokojnej merytorycznej dyskusji

6. ZAJĘCIA		
Forma zajęć	Treści programowe	Efekty uczenia się
Wykłady	W1 – Etyka w medycynie – zapoznanie studentów z zasadami etyki medycznej w tym zasadami etyki zawodowej, Kodeksem Etyki Lekarskiej oraz zmianami na przestrzeni wieków	G.W27., G.U23.
	W2 – Bioetyka – zapoznanie studentów z zasadami bioetyki, w tym dotyczącymi innych dziedzin niż medycyna (biologia, weterynaria, biotechnologia)	G.W22., G.U25.
	W3 – Profesjonalizm lekarski – zapoznanie studentów z zasadami profesjonalizmu w zawodzie lekarza i trudnościami, które mogą napotkać w jego realizacji	G.W23., G.W24., G.W.25, G.W.28., G.U25
	W4 – Świadoma zgoda pacjenta – zapoznanie studentów z zasadami pobierania świadomej zgody pacjenta, w tym omówienia z chorym przebiegu zabiegu/postępowania/leczenia, możliwych powikłań i skuteczności	G.W26., G.U24.
Seminaria	1. Wybrane zagadnienia filozofii cz. I: Poznanie rzeczywistości – możliwe czy nie?	W1, U1, K3
	2. Wybrane zagadnienia filozofii cz. II: Co wyróżnia naukę i co nauka może? Czy prawda istnieje? Czym jest zdrowie, a czym – choroba? Co jest „normalne”?	W1, W2, U1, K1, K3
	3. Wprowadzenie do etyki. Przegląd wybranych teorii etycznych. Bioetyka a tradycyjna etyka lekarska.	G.W27., G.U23., G.U24., G.U25., U1, K1, K2, K3
	4. Świadoma zgoda na świadczenie zdrowotne i autonomia pacjenta. Profesjonalizm lekarski. Błędy medyczne.	G.W22., G.W23., G.W24., G.W26., G.W28., G.U23., G.U24., G.U25., U1, K1, K2, K3
	5. Alokacja ograniczonych zasobów.	G.W26., G.U25., U1, K1, K2, K3
	6. Etyka medycznych badań naukowych (na ludziach i innych zwierzętach).	G.U25., U1, K1, K2, K3
	7. Etyka w transplantologii: geneza i ograniczenia definicji śmierci, pobieranie narządów od żywych i ze zwłok.	G.U25., U1, K1, K2, K3
	8. Etyczne aspekty stosowania przymusu w medycynie: szczepienia ochronne, leczenie bez zgody w psychiatrii i chorobach zakaźnych.	G.W26., G.U25., U1, K1, K2, K3
	9. Etyka końca życia: terapia daremna/uporczywa, rezygnacja z leczenia podtrzymującego życie.	G.W26., G.U25., W3, U1, K1, K2, K3
	10. Podsumowanie. Przegląd przypadków (przypadków) etycznych dotyczących różnych zagadnień.	G.U23., G.U24., G.U25., U1, K1, K2, K3

7. LITERATURA

Obowiązkowa

Etyka medyczna z elementami filozofii. Łuków P., Pasierski T. PZWL. Warszawa 2014

Uzupełniająca
Filozofia medycyny. Wprowadzenie. Wulff H., Pedersen S., Rosenberg R. przeł. Szawarski Z. Wydawnictwo Naukowe PWN. Warszawa 1993. Zasady etyki medycznej. Beauchamp T., Childress J. Książka i Wiedza. Warszawa 1996. Etyka lekarska. Problemy filozoficzne. Raanan G. przeł. Alichniewicz A. i Szczęśna A., Wydawnictwo Lekarskie PZWL. Warszawa 1997 Bioetyka. Szewczyk K. t. 1-2. PWN. Warszawa 2009 Bioetyka. red. Różyńska J., Chańska W. Wolters Kluwer. Warszawa 2013

8. SPOSOBY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ		
Symbol przedmiotowego efektu uczenia się	Sposoby weryfikacji efektu uczenia się	Kryterium zaliczenia
G.W22., G.W23., G.W24., G.W25., G.W27., G.W.28., G.U23., G.U24., G.U25., W1, W2, W3, U1, K1, K2, K3	aktywny udział w dyskusji na seminarium	udział w dyskusji nad $\geq 60\%$ kazuś (przypadków) etycznych co najmniej dostateczna ocena wypowiedzi w dyskusji – ocena nauczyciela prowadzącego zajęcia dokonywana na bieżąco
	przygotowanie prezentacji, eseju albo stanowiska do przedstawienia w dyskusji	ocena co najmniej dostateczna nauczyciela prowadzącego zajęcia

9. INFORMACJE DODATKOWE
W przypadku niezaliczenia przedmiotu będą zorganizowane dodatkowe terminy. Tematyka i kolejność zajęć mogą być zmodyfikowane zgodnie z preferencjami studentów. Przedmiot powiązany z działalnością SKN Etyki i Bioetyki (opiekun: Krzysztof Krysa).

Prawa majątkowe, w tym autorskie, do sylabusu, przysługują WUM. Sylabus może być wykorzystywany dla celów związanych z kształceniem na studiach odbywanych w WUM. Korzystanie z sylabusu w innych celach wymaga zgody WUM.

UWAGA
Końcowe 10 minut ostatnich zajęć w bloku/semestrze/roku należy przeznaczyć na wypełnienie przez studentów Ankiety Oceny Zajęć i Nauczycieli Akademickich